

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

соціальної педагогіки та психології

О.В. Пономаренко

О.В. Пономаренко

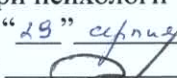
29 серпня 2016 р.

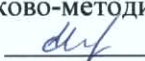
Психологія праці

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
спеціальності 053 – «Психологія»

Укладач Калюжна Є.М., доцент кафедри психології, к. психол. н., доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від "29" серпня 2016 р.
Завідувач кафедри Н.О. Губа

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціальної педагогіки та
психології
Протокол № 1 від "29" серпня 2016 р.
Голова науково-методичної ради
факультету Є.М. Калюжна

2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 05 - «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна	
Загальна кількість годин – 162	Спеціальність: 053 - «Психологія»	Рік підготовки:	
		3-й	3,4-й
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 2	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Лекції	
		32 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		114 год.	150 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Психологія праці” є забезпечення особистісної готовності студентів до майбутньої професійної діяльності через формування у них системи наукових понять та науково впорядкованих базових уявлень про сутнісні аспекти професійної діяльності та активності людини як суб`єкта праці.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Психологія праці” є:

1. ознайомлення із категоріальним апаратом, методологічними принципами, методами та основними тенденціями розвитку сучасної психології праці;
2. формування цілісне уявлення про специфіку психології праці як напрямку психологічного дослідження та її місце структурі наук про людину;
3. оволодіння навичками застосування теоретичних знань у різних галузях психології праці: проведення процедур профорієнтації, профвідбору та профконсультування.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

Знати:

- зміст базових психологічних понять і категорій: *праця, професійна діяльність, професія, спеціальність, кваліфікація, посада, об`єкт праці, суб`єкт праці, ергономіка, ергометрія, аналітична професіографія, професіограма, психограма, модуль професії, модель спеціаліста, формула професії, професійні знання, професійні вміння, професійні навички, професійні здібності, професійно важливі якості, увага, пам`ять, уява, уявлення, розумове навантаження, працездатність, автоматизація, монотонія, регулятивні процеси, саморегуляція, функціональний стан, збудження, гальмування, активація, резистенція, складність праці, напруженість праці, стомлення, виснаження, функціональна надійність, профнадійність, професійна мотивація, професійне самовизначення, професійна ідентифікація, професійне становлення,*

профадаптація, професіоналізація, індивідуальний стиль діяльності, професійна компетентність, професійний розвиток, профмайстерність, професіоналізм, суб'єктивна значущість праці, задоволеність працею, стрес, стрес-чинники, синдром «професійного вигорання», професійна криза, професійна деструкція, професійна деформація, трудовий колектив, професійний клімат, виробничий конфлікт, профорієнтація, профвідбір, профпідбір, профпсиходіагностика, профпридатність, профнавчання, профконсультування, профосвіта;

- теоретичні та методологічні основи психології праці як сфери наукового знання;
- основні теоретичні підходи до вивчення людини як суб'єкта професійної діяльності;
- форми і напрямки діяльності практичного психолога у сфері психології праці;
- методи аналізу та опису професійної діяльності;
- мету, завдання і принципи організації власної самостійної праці та професійної діяльності;

Вміти:

- самостійно встановлювати й розв'язувати завдання, пов'язані з професійною діяльністю людини;
- співвідносити специфічні завдання, що виникають в практиці психологічного супроводу професійної діяльності, з контекстом фундаментальних проблем психологічної науки;
- орієнтуватись у виборі методів психологічного дослідження праці та професійної діяльності, складати професіограми;
- аналізувати процес власного професійного становлення та визначати напрямок подальшого професійного розвитку.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Психологія праці» базується на таких фундаментальних і прикладних психологічних дисциплінах, як «Соціальна психологія», «Психологія особистості», «Конфліктологія» та виступає базою для вивчення таких психологічних дисциплін, як «Інженерна психологія», «Організаційна психологія», «Психологія управління», «Психологія організацій», «Психологія малих груп», «Етнопсихологія».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Психологія праці як сфера психологічного знання.

Тема 1. Загальна проблематика психології праці.

Визначення психології праці. Проблема предмету і методу психології праці. Етичний “парадокс” предмету психології праці. Структура основних завдань психології праці. Методологічні принципи психології праці. Розділи психології праці. Місце психології праці в системі наукового знання. Поняття “ергономіка”. Основні “ергатичні функції” та “золоте правило” психології праці (за Є.А.Клімовим).

Тема 2. Система методів психології праці.

Загальне уявлення про методи психології праці. Експериментальні методи психології праці. Неекспериментальні методи психології праці. Опитувальні методи психології праці. Метод професіографії. Виникнення психотехніки та її основні завдання (В.Штерн, Г.Мюнстерберг). Сутність психотехнічного підходу. Причини кризи психотехніки.

Тема 3. Праця як загально-культурне явище.

Загальна логіка розвитку уявлень про працю. Історична ретроспектива розвитку уявлень про працю. Критерії розвитку уявлень про працю. Основні характеристики праці та форми її існування. Фізична та розумова праця. Уявлення про колективну працю (за О.М.Леонтєвим). Психологічні ознаки праці. Регулятори праці. Засоби та умови праці. Функції праці. Структура трудової діяльності.

Тема 4. Професійна діяльність та її психологічна структура.

Поняття про діяльність. Мета і результат діяльності. Структура діяльності. Засоби діяльності та процес їх засвоєння. Перенесення та інтерференція навичок. Основні різновиди діяльності. Поняття професійної діяльності. Визначення і співвідношення понять “професія”, “спеціальність”, “кваліфікація”, “посада”. Психологічне тлумачення професії, спеціальності, посади. Основні характеристики професійної діяльності. Аспекти професійної діяльності. Психологічні регулятори діяльності. Психологічна структура професійної діяльності. Психологічні підстави класифікації професій. Системи професій за предметом праці. Види професій за метою праці. Типи професій за умовами праці. Групи професій за засобами і знаряддями праці.

Розділ 2. Психологічний аналіз професійної діяльності.

Тема 5. Динаміка розвитку людини як суб’єкта професійної діяльності.

Етапи розвитку людини як суб’єкта праці. Рівні професіоналізму (за А.К.Марковою). Етапи опанування професії. Періодизація професійного розвитку за Дональдом С’юпером). Основні фази життя після дитинства (за Б.Лівехуд). Основні кризи дорослішання (за Г.Шихі). Динаміка ціннісно-сислової сфери особистості (за Б.Лівехуд). Типологія життєвих криз (за Е.Ф.Зеєром). Чинники (фактори) криз професійного розвитку особистості (за Е.Ф.Зеєром). Основні фази криз професійного розвитку (за Е.Ф.Зеєром). Концептуальні рівні допомоги людині у професійному становленні.

Тема 6. Психологічні аспекти мотивації професійної діяльності.

Поняття мотивів і стимулів діяльності. Мотиви вибору професії та необхідність їх дослідження. Загальна характеристика змістовних теорій мотивації. Загальна характеристика процесуальних теорій мотивації. Види мотивів професійної діяльності. Проблема полімотивованості професійної діяльності. Типологія мотивації працівника. Мотивація і кар’єра (етапи кар’єри, типи кар’єрних орієнтацій). Умови ефективної професійної діяльності. Критерії аналізу мотивації професійної діяльності. Види стимулювання працівника. Методи дослідження мотивів професійної діяльності.

Тема 7. Професійний стрес і синдром “професійного вигорання”.

Визначення та співвідношення понять “професійний стрес” і “професійне вигорання”. Співвідношення понять “емоційне вигорання” та “професійне вигорання”. Компоненти синдрому “професійного вигорання”. Стадії синдрому “професійного вигорання”. Фази синдрому “професійного вигорання”. Аспекти професійного вигорання. Ознаки (симптоми) синдрому “професійного вигорання”. Умови (фактори) професійного вигорання. Методи дослідження професійного стресу та професійного вигорання. Рівні профілактики професійного стресу та синдрому професійного вигорання. Засоби попередження і подолання “професійного вигорання”.

Тема 8. Конфлікти у трудових колективах.

Поняття і сутність виробничого конфлікту. Класифікація трудових конфліктів. Структура трудового конфлікту. Джерела виробничих конфліктів. Причини і наслідки виробничих конфліктів. Динаміка конфліктів. Функції трудових конфліктів. Стратегії поведінки у конфліктних ситуаціях. Методи діагностики конфліктності на виробництві. Підходи до розв'язання конфліктних ситуацій у виробничому колективі. Алгоритм розв'язання конфлікту. Методи вирішення та попередження конфліктних ситуацій на виробництві.

Розділ 3. Психологія працездатності суб'єкта професійної діяльності.

Тема 9. Психологічні аспекти адаптації особистості до умов і вимог професійної діяльності.

Визначення і співвідношення процесів психічної та професійної адаптації. Поняття виробничої адаптації. Цілі виробничої адаптації. Аспекти трудової адаптації. Психологічні механізми адаптації особистості до умов професійної діяльності. Класифікація видів професійної адаптації. Етапи професійної адаптації. Стадії професійної адаптації. Основні умови та чинники адаптації молодих фахівців. Психологічні фактори професійної дезадаптації. Адаптивні стратегії особистості на етапі професіоналізації. Критерії успішної професійної адаптації фахівця. Методи управління процесом виробничої адаптації.

Тема 10. Психологічні механізми формування індивідуального стилю професійної діяльності.

Поняття індивідуального стилю професійної діяльності. Співвідношення стилю професійної діяльності та здібностей. Місце індивідуального стилю у структурі професійної діяльності. Види стилів професійної діяльності. Етапи формування психологічних систем професійної діяльності (за В.А.Шадріковим). Основні психологічні аспекти формування індивідуального стилю професійної діяльності (В.С.Мерлін). Загальна схема оволодіння професійною діяльністю. Механізми формування індивідуального стилю професійної діяльності: адаптація, компенсація, корекція. Проблема вибору і формування індивідуального стилю діяльності.

Тема 11. Проблема попередження професійних деструкцій.

Визначення і співвідношення понять «професійні деструкції» та «професійні деформації». Основні тенденції розвитку професійних деструкцій. Психологічні детермінанти професійних деструкцій особистості (об'єктивні, суб'єктивні, об'єктивно-суб'єктивні). Рівні професійних деструкцій особистості: загально-професійні, спеціально-професійні, професійно-типологічні, індивідуальні (за Е.Ф.Зеєром). Психологічні методи і методики діагностики професійних деструкцій особистості. Засоби попередження професійних деструкцій особистості. Шляхи професійної реабілітації працівника (за Е.Ф.Зеєром).

Розділ 4. Профорієнтація та профвідбір як заходи оптимізації системи «людина – професійне середовище».

Тема 12. Психологічні основи професіографування та профвідбору.

Визначення і співвідношення понять “професіограма”, “психограма”. Поняття професійно важливих якостей діяльності. Типи професіограм: інформаційні, орієнтовно-діагностичні, конструктивні, методичні, діагностичні (за Є.М.Івановою). Підходи до змісту і структури професіограм (за А.К.Марковою). Основні вимоги до професіограм.

Методи і схеми професіографування. Аналітична професіограма та загальна схема профвідбору. Психологічні методи відбору персоналу. Переваги та обмеження використання тестів з метою профвідбору. Основні етапи профвідбору в організації. Робота з претендентами. Системний аналіз професійної діяльності.

Тема 13. Проблема психологічної готовності та придатності особистості до професійної діяльності.

Поняття про стан готовності до діяльності. Визначення і співвідношення понять «психологічна готовність» та «професійна придатність». Структура психологічної готовності до професійної діяльності. Складові професійної придатності особистості. Процес формування психологічної готовності особистості до професійної діяльності. Поняття професійної підготовки. Формування професійних знань, вмінь та навичок. Етапи професійної підготовки. Фактори професійної підготовки. Поняття професійної компетентності особистості. Складові професійної компетентності особистості. Головні аспекти розвитку професійної компетентності особистості. Психолого-педагогічні умови формування професійної компетентності особистості.

Тема 14. Професійна орієнтація як система.

Сутність профорієнтаційної роботи. Співвідношення понять “профорієнтація”, “професійне самовизначення”, “кар’єра”. Мета профорієнтаційної роботи. Завдання профорієнтаційної роботи. Форми профорієнтаційної роботи. Основні методи профорієнтації. Стратегії профорієнтаційної роботи. Переваги та недоліки тестологічного підходу у профорієнтаційній роботі. Поняття професійного самовизначення особистості. Етапи професійного самовизначення особистості. Основи професійного консультування: специфіка, мета і завдання. Методи психологічної діагностики професійних здібностей та професійно значущих якостей особистості. Методи активізації професійного і особистісного самовизначення особистості.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с/п	лаб	сам. роб.	інд.		л	с/п	лаб	сам. роб.	інд.
1	2	3	4	5	6	інд.	7	8	9	10	11	інд.
Розділ 1.												
Психологія праці як сфера психологічного знання.												
Тема 1. Загальна проблематика психології праці.	12	2	2	-	8	-	12	2	-	-	10	-
Тема 2. Система методів психології праці.	10	2	-	-	8	-	10	-	-	-	10	-
Тема 3. Праця як загально-культурне явище.	10	2	-	-	8	-	10	-	-	-	10	-
Тема 4. Професійна	12	2	2	-	8	-	12	-	2	-	10	-

діяльність та її психологічна структура.												
Разом за 1 розділом	44	8	4	-	32	-	44	2	2	-	40	-
Розділ 2.												
Психологічний аналіз професійної діяльності.												
Тема 5. Динаміка розвитку людини як суб'єкта професійної діяльності.	10	2	-	-	8	-	12	-	2	-	10	-
Тема 6. Психологічні аспекти мотивації професійної діяльності.	14	4	2	-	8	-	12	2	-	-	10	-
Тема 7. Професійний стрес і синдром "професійного вигорання".	12	2	2	-	8	-	10	-	-	-	10	-
Тема 8. Конфлікти у трудових колективах.	10	2	-	-	8	-	12	-	2	-	10	-
Разом за 2 розділом	46	10	4	-	32	-	46	2	4	-	40	-
Розділ 3.												
Психологія працездатності суб'єкта професійної діяльності.												
Тема 9. Психологічні аспекти адаптації особистості до умов і вимог професійної діяльності.	12	2	2	-	8	-	12	-	-	-	12	-
Тема 10. Психологічні механізми формування індивідуального стилю профдіяльності.	10	2	-	-	8	-	10	-	-	-	10	-
Тема 11. Проблема попередження професійних деструкцій.	12	2	2	-	8	-	12	-	-	-	12	-
Разом за 3 розділом	34	6	4	-	24	-	34	-	-	-	34	-

Розділ 4. Профорієнтація та профвідбір як заходи оптимізації системи «людина – професійне середовище».												
Тема 12. Психологічні основи професіографування та профвідбору.	12	2	2	-	8	-	12	2	-	-	10	-
Тема 13. Проблема психологічної готовності та придатності особистості до професійної діяльності.	14	4	2	-	8	-	14	-	-	-	14	-
Тема 14. Професійна орієнтація як система	12	2	-	-	10	-	12	-	-	-	12	-
Разом за 4 розділом	38	8	4	-	26	-	38	2	-	-	36	-
Усього годин	162	32	16	-	114	-	162	6	6	-	150	-

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Загальна проблематика психології праці	2	2
2	Система методів психології праці	2	-
3	Праця як загально-культурне явище	2	-
4	Професійна діяльність та її психологічна структура	2	-
5	Динаміка розвитку людини як суб'єкта професійної діяльності	2	-
6	Психологічні аспекти мотивації професійної діяльності	4	2
7	Професійний стрес і синдром "професійного вигорання"	2	-
8	Конфлікти у трудових колективах	2	-
9	Психологічні аспекти адаптації особистості до умов і вимог професійної діяльності	2	-
10	Психологічні механізми формування індивідуального стилю професійної діяльності	2	-
11	Проблема попередження професійних деструкцій	2	-
12	Психологічні основи професіографування та профвідбору	2	2
13	Проблема психологічної готовності та придатності особистості до професійної діяльності	4	-
14	Професійна орієнтація як система	2	-
Разом		32	6

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Загальна проблематика психології праці	2	-
2	Система методів психології праці	-	-
3	Праця як загально-культурне явище	-	-
4	Професійна діяльність та її психологічна структура	2	2
5	Динаміка розвитку людини як суб'єкта професійної діяльності	-	2
6	Психологічні аспекти мотивації професійної діяльності	2	-
7	Професійний стрес і синдром "професійного вигорання"	2	-
8	Конфлікти у трудових колективах	-	2
9	Психологічні аспекти адаптації особистості до умов і вимог професійної діяльності	2	-
10	Психологічні механізми формування індивідуального стилю професійної діяльності	-	-
11	Проблема попередження професійних деструкцій	2	-
12	Психологічні основи професіографування та профвідбору	2	-
13	Проблема психологічної готовності та придатності особистості до професійної діяльності	2	-
14	Професійна орієнтація як система	-	-
Разом		16	6

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми та завдання	Кількість годин	
		денне	заочне
1	<i>Тема 1. Загальна проблематика психології праці. Завдання: Підготувати доповідь на тему: «Основна проблематика психології праці».</i>	8	10
2	<i>Тема 2. Система методів психології праці. Завдання: Підготувати доповідь на тему: "Методи психології праці".</i>	8	10
3	<i>Тема 3. Праця як загально-культурне явище. Завдання: Підготувати презентацію на тему: "Основні характеристики праці та форми її існування".</i>	8	10
4	<i>Тема 4. Професійна діяльність та її психологічна структура. Завдання: Підготувати презентацію на тему: "Психологічні підходи до класифікації трудової та професійної діяльності".</i>	8	10
5	<i>Тема 5. Динаміка розвитку людини як суб'єкта професійної діяльності. Завдання: Підготувати доповідь на тему: «Етапи розвитку людини як суб'єкта праці».</i>	8	10
6	<i>Тема 6. Психологічні аспекти мотивації професійної діяльності. Завдання: Скласти психодіагностичний комплекс з дослідження мотивації професійної діяльності особистості (професія – за вибором студента).</i>	8	10
7	<i>Тема 7. Професійний стрес і синдром "професійного вигорання". Завдання: Створити психодіагностичний комплекс для дослідження синдрому «професійного вигорання» (професія – за вибором студента).</i>	8	10
8	<i>Тема 8. Конфлікти у трудових колективах. Завдання: Розробити психологічні заходи з попередження і подолання конфліктних ситуацій у виробничих колективах.</i>	8	10

9	<i>Тема 9.</i> Психологічні аспекти адаптації особистості до умов і вимог професійної діяльності. <i>Завдання:</i> Скласти програму психологічного моніторингу процесу професійної адаптації молодих спеціалістів.	8	12
10	<i>Тема 10.</i> Психологічні механізми формування індивідуального стилю професійної діяльності. <i>Завдання:</i> Підготувати презентацію на тему: «Психологічні аспекти формування індивідуального стилю діяльності»	8	10
11	<i>Тема 11.</i> Проблема попередження професійних деструкцій. <i>Завдання:</i> Підготувати презентацію на тему: «Психологічні детермінанти професійних деструкцій».	8	12
12	<i>Тема 12.</i> Психологічні основи професіографування та профвідбору. <i>Завдання:</i> Скласти професіограму конкретної професії (професія – за вибором студента).	8	10
13	<i>Тема 13.</i> Проблема психологічної готовності та придатності особистості до професійної діяльності. <i>Завдання:</i> Підготуватися до тестової роботи на тему: «Методи профорієнтації та профвідбору»	8	14
14	<i>Тема 14.</i> Професійна орієнтація як система. <i>Завдання:</i> Розробити програму профорієнтаційної роботи з учнями-старшокласниками.	10	12
Разом		114	150

8. Види контролю і система накопичення балів

Накопичення балів студентами відбувається у період вивчення дисципліни на підставі проведення викладачем двох основних видів контролю: **поточного** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу в обсязі певної теми чи окремого розділу) та **підсумкового** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу у повному обсязі по завершенню курсу).

Поточне тестування та самостійна робота		Екзамен	Сума
Розділ 1-2	Розділ 3-4	40	100
30	30		

Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю складає 60 балів, з яких:

- 30 - за теоретичні знання (доповіді на семінарських/практичних заняттях, проходження поточного електронного тестування);

- 30 - за практичні вміння (проведення діагностичних процедур на семінарських/практичних заняттях, виконання і презентація індивідуального науково-дослідного завдання).

Допуск до підсумкового контролю складає 35 балів.

Максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю складає 40 балів, з яких:

- 20 балів - за теоретичні знання (з яких 10 – підсумкове самостійне електронне тестування та 10 - усна відповідь на поставлене питання);

- 20 балів - за практичні вміння (з яких 10 - підготовка проекту рішення конкретного практичного завдання на вибір у межах проблематики курсу та 10 – презентація проекту).

№ з/п	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів	
1	Виконання індивідуального науково-дослідного завдання. <i>Термін виконання: у межах підготовки до семінарських/практичних занять.</i>	1	10	10	
2	Презентація науково-дослідного завдання. <i>Термін виконання: під час проведення семінарських/практичних занять.</i>	1	10	10	
3	Підготовка діагностичного інструментарію для вирішення конкретних практичних завдань у межах проблематики навчального курсу. <i>Термін виконання: у межах підготовки до семінарських/практичних занять.</i>	1	10	10	
4	Проведення групової психодіагностики за допомогою підготовленого діагностичного інструментарію у межах тематики курсу. <i>Термін виконання: під час проведення семінарських/практичних занять.</i>	1	10	10	
5	Самостійне проходження електронного тестування в СЕЗН ЗНУ за результатами вивчення матеріалу (Розділи 1-2). <i>Термін виконання: упродовж тижня після проведення лекції з останньої теми Розділу 1.</i>	1	10	10	
6	Самостійне проходження електронного тестування в СЕЗН ЗНУ за результатами вивчення матеріалу (Розділи 3-4). <i>Термін виконання: упродовж тижня після проведення лекції з останньої теми Розділу 2.</i>	1	10	10	
7	Екзамен	1	1 теоретична складова. Підсумкове самостійне електронне тестування в СЕЗН ЗНУ за результатами вивчення курсу (Розділи 1-4). <i>Термін виконання: упродовж екзаменаційно-залікової сесії (не пізніше дня екзамену).</i>	10	40
			2 теоретична складова. Відповідь на питання екзаменаційного білета для перевірки якості засвоєння теоретичного матеріалу курсу. <i>Термін виконання: згідно з розкладом екзаменаційно-залікової сесії.</i>	10	
			1 практична складова. Підготовка проекту рішення конкретного практичного завдання на вибір студента у межах проблематики курсу. <i>Термін виконання: упродовж екзаменаційно-залікової сесії (не пізніше дня екзамену)</i>	10	
			2 практична складова. Презентація проекту рішення конкретного практичного завдання на вибір студента у межах проблематики курсу. <i>Термін виконання: згідно з розкладом екзаменаційно-залікової сесії.</i>	10	
Усього		10		100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Бодров В.А. Психология профессиональной пригодности: [Учебное пособие для вузов] / В.А.Бодров. – 2-е изд. – М.: ПЕРСЭ, 2006. – 511 с.
2. Деркач А.А. Современная психология труда: [Учебн. пособие] / А.А.Деркач, О.В.Москаленко. – СПб.: Питер, 2005. – 479с.
3. Душков Б.А. Психология труда, профессиональной, информационной и организационной деятельности: [учеб. пособие] / Б.А.Душков, А.В.Королев, Б.А.Смирнов; под ред. Б.А.Душкова. – М.: Акад. Проект: Фонд «Мир», 2005. – 848 с.
4. Зеер Э.Ф. Психология профессий: [Учебное пособие для студентов вузов] / Э.Ф.Зеер. – 4-е изд., перераб., доп. – М.: Академический Проспект; Фонд "Мир", 2006. – 336 с.
5. Иванова Е.М. Психология профессиональной деятельности: [Учебное пособие] / Е.М.Иванова. – М.: ПЕР СЭ, 2006. – 382 с.
6. Лукашевич Н.П. Психология труда: [Учебное пособие] / Н.П.Лукашевич, И.В.Сингаевская, Е.И.Бондарчук. – К.: МАУП, 2004. – 112 с.
7. Почебут Л.Г. Организационная социальная психология: [Учебное пособие] / Л.Г.Почебут, В.А.Чикер. – СПб.: Изд-во «Речь», 2002. – 298 с.
8. Пряжников Н С. Личность в эпоху продажности: [Учебно-методическое пособие] / Н.С.Пряжников. – М.: МПСИ; Воронеж: Изд-во НПО "МОДЭК", 2000. – 224 с.
9. Толочек В.А. Современная психология труда: [Учебное пособие] / В.А.Толочек. – СПб. : Питер, 2005. – 479 с.
10. Шнейдер Л.Б. Профессиональная идентичность: теория, эксперимент, тренинг: [Учебное пособие] / Л.Б.Шнейдер. – Москва-Воронеж : МПСИ : Модэк, 2004. – 600 с.

Додаткова:

1. Батаршев А. В. Базовые психологические свойства и профессиональное самоопределение личности: Практическое руководство по психологической диагностике / А.В.Батаршев. – СПб.: Речь, 2005. – 208 с.
2. Васильев Н. Н. Тренинг профессиональных коммуникаций в психологической практике / Н.Н.Васильев. – СПб.: Речь, 2007. – 283 с.
3. Винославська О. В. Людські стосунки: [Навчальний посібник] / О.В.Винославська, М.П.Малигіна. – 2-е вид., перероб. і доповн. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 142 с.
4. Занковский А. Н. Организационная психология: [Учебное пособие для вузов] / А.Н.Занковский. – М.: Флинта: МСПИ, 2000. – 648 с.
5. Иванова Е.М. Основы психологического изучения профессиональной деятельности: [Учебное пособие] / Е.М.Иванова. – М., 2005. – 208 с.
6. Калюжна Є.М. Психологія праці: [Навчально-методичний посібник для студентів III курсу денного та IV курсу заочного відділень факультету соціальної педагогіки та психології спеціальності "Психологія"] / Є.М.Калюжна. – Запоріжжя: Інтерпрінт, 2009. – 96 с.
7. Климов Е. А. Психология профессионала: Избр. психол. труды / Е.А.Климов. – М.: Изд-во Московского психолого-социального ин-та; Воронеж: Изд-во НПО "МОДЭК", 2003. – 456 с.
8. Практикум по инженерной психологии и эргономике: [Учебное пособие] / Под ред. Ю.К.Стрелкова. – М., 2003. – 400с.
9. Практикум по психологии менеджмента и профессиональной деятельности / Под ред. Г.С.Никифорова, М.А.Дмитриевой, В.М.Снеткова. – СПб.: Речь, 2001.
10. Психология труда: [Учебное пособие] / Под ред. А.В.Карпова. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003. – 352 с.
11. Романова Е. С. 99 популярных профессий. Психологический анализ и профессиограммы / Е.С. Романова. – 2-е изд. СПб.: Питер, 2007. – 464 с.
12. Сыманюк Э. Э. Психология профессионально обусловленных кризисов / Э.Э.Сыманюк. – М.: Изд-во Моск. психолого-социальн. ин-та; Воронеж: Изд-во НПО "МОДЭК", 2004. – 320 с.
13. Чернявская А. П. Психологическое консультирование по профессиональной ориентации / А.П.Чернявская. – М.: Б.и., 2001. – 215 с.

Інформаційні ресурси:

1. Ганов К.В. Адаптация работника к рабочему коллективу [Электронный ресурс] / К.В.Ганов // Флогистон : психология из первых рук. – М., 1998-2008. – Режим доступа: <http://flogiston.ru/articles/labour/ganov>
2. Карпов А.В. Психология труда [Электронный ресурс] : Учебник для вузов. – 2011. – Режим доступа: <http://www.razym.ru/.../48901-karpov-av-psixologiya-truda.html>
3. Пряжников Н.С. Психология труда [Электронный ресурс] / Н.С.Пряжников, Е.Ю.Пряжникова. – Академия, 2009. – Режим доступа: <http://www.flogiston.ru/blog/psytrud>
4. Пряжников Н. С. Психология труда и человеческого достоинства [Электронный ресурс] / Н.С.Пряжников, Е.Ю.Пряжникова. – Академия, 2011. – Режим доступа: <http://www.arhivknig.com/.../43735-p.-s.-prjazhnikov-e.-ju.-prjazhnikova>
5. Психологическая профилактика конфликтов в коллективе [Электронный ресурс] // Psyarticles.ru : статьи по психологии. – М., 2008-2010. – Режим доступа: http://www.psyarticles.ru/view_post.php?id=608
6. Толочек В. А. Современная психология труда [Электронный ресурс] : учеб. пособие / В.А.Толочек. – СПб. : Питер, 2005. – Режим доступа: <http://www.alleng.ru/dps/psy123.htm>
7. Хасан Б.И. Разрешение конфликтов и ведение переговоров [Электронный ресурс] : учеб. пособие / Б.И. Хасан, П.А.Сергоманов. – Красноярск – М., 2001. – Режим доступа: <http://www.klex.ru/9c5>
8. Психологія праці: НМКД СЕЗН ЗНУ (презентаційний курс лекцій, методичні рекомендації до семінарських занять та самостійного вивчення дисципліни, тестові завдання для поточного та підсумкового контролю знань). – Режим доступу: <http://moodle.znu.edu.ua/enrol/index.php?id=625>

Погоджено Мелі Лешинська О.В.
 навчальний відділ
 « 13 » вересня 2016